Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Glossa super Ecclesiasten - Cod. Aug. pap. 14

[Reichenau], 1401-1445

Extravagantes Iohannis XXII, tit. 7

urn:nbn:de:bsz:31-84703

Visual Library

priuate non contisantur a labore manuum Si autem propter otium oneris sui voluerint elemosinis viuere ypocriti iudicandi sunt quia nulla auctoritate veritatis fulciuntur sed ex proprio consilio viuunt de alienis bursar. Ad quod insipienter agunt qui cum de propriis peccatis suis possint satisfacere pro aliorum peccatis se obligant elemosinas recipiendo magnam iniuriam pauperibus faciunt quibus concessum est de elemosinis viuere Sed qui horis canonicis uacant et diuinis officiis uel in ecclesia publice predicant aut publice legunt in scolis secundum ordinacionem et consensum sancte matris ecclesie hii merito bonis ecclesie viuunt Sunt enim ministri ecclesie communi utilitati ecclesie deseruientes ad idem cum deprehendit tamen secundum apostolum Qui altari seruit viuere debet de altari Et qui ad onus eligitur repelli non debet a mercede Sic dignus est mercenarius mercede sua Surgit tamen hic ut beatius sit dare quam accipere Respondetur quod sic quia dare est actus virtutis et accipere est actus indigentie Item queritur qui debeant et possint sine peccato elemosinam recipere Respondetur quod isti de quatuor ordinibus mendicancium et infirmi et omnino pauperes qui sibi necessaria victus per laborem acquirere non possunt elemosinam licite accipiunt non tamen ex cupiditate sed in timore dei et gratiarum actione Item queritur utrum verum dicatur naturalis hominem fortem et potentem debere laborare pro victu et amictu Respondetur quod sic primo quia ex naturali ordinacione homo inclinatur ad laborandum ut patet in disposicione sua generis corporis ut quod et sic manus et pedes et cetera membra sana quod non quia sicut auis ad volandum sic homo natus est ad laborandum ut vult Iob Omnibus prouentibus ecclesiastici sunt premia pro crucifixi ac attributa egencium animarum non tamen ypocrite loquendo dici potest quod sint elemosine uel mendicitas ut dicit apostolus 1o cor quo quis militat suis dispendiis viuat Quis plantat vineam et de fructu eius non edit Quis pascit gregem et de lacte eius non percipit Stipendium ergo suum clerici tamquam milites accipiunt et de fructu vinee per eos plantate quod opus est libere decerpunt et de gregibus quas pascunt lacte potantur Concordat augustinus in libro de opere monachorum Contra cadunt in heresim quia tamen ad agnoscendam veritatem a quo impediuntur obscura indubio non ad propheticas uoces non ad apostolicos auctores sed ad semetipsos recurrunt et eo magistri erroris constituti quod veritatis discipuli non fuerunt

Sancta Romana ecclesia atque vniuersalis cuius auctore domino licet in multis prouidemus sic religiosa et pia uota benigno fauore prosequitur sic superstitiosos conatus insolertium hominum detestatur videlicet ne sub ouina pelle gregem domini cum truculenti lupi rapacitas inuadat sub pietatis ymagine virus heretice prauitatis obrepat et sub pretextu quasi sanctitatis angelice in [illegible] mentibus spiritus malignus inuadat Cumque rei gratia sanctius est canonibus interdictum Ne aliquis nouum ordinem aut religionem inueniat uel habitum noue religionis assumat Sed quicunque ad religionem venire voluerit ingrediatur vnam

De religionibus approbatis Non nulli tamen prophane multitudinis viri qui vulgariter fraticelli seu fratres de paupere vita aut bizochi sive beghini aut aliis nominibus nominantur in partibus Ytalie nec non in insula Sicilie Comitatu provincie narbonensi et tholosana civitatibus et dyocesibus provinciis aliis quam diversis citra marinis et ultra marinis partibus contra dictos canones habitum nove religionis assumere congregationes et conventicula facere et superiores sibi ipsis eligere quos ministros seu custodes vel guardianos aut nominibus aliis appellant plurimos ad eorum sectam recipere loca etiam de novo construere sive constructa recipere in quibus habitant in communi publice mendicare quasi eorum secta foret una de religionibus approbatis temeritate dampnabili presumpserunt et presumunt etiam incessanter Et ut ipsorum error vanitas et impietas et impietas religio reputetur plurimi eorum regulam fratrum minorum quam sanctus Franciscus instituit se profiteri et ad litteram observare confingunt quamquam sub obedientia generalis vel provincialium ministrorum ipsius ordinis non morentur pretendentes se a felicis recordationis celestino papa quinto predecessore nostro huius status vite privilegium habuisse quod tamen etiam si ostenderent non valeret cum bone memorie bonifacius papa octavus predecessor noster ex certis causis rationabilibus omnia privilegia ab ipso celestino predecessore concessa que per ipsum bonifacium non extiterant approbata penitus vacuaverit dictumque vite privilegium non inveniatur per eundem bonifacium approbatum Quidam autem eorum dictum habitum et vivendi ritum a quibusdam episcopis seu eorum superioribus vel aliis ecclesiarum prelatis se recepisse pretendunt quos nec eis recipere nec predictis episcopis vel eorum superioribus sive aliis ecclesiarum prelatis concedere licuit contra formam concilii generalis Non nulli etiam eorum asserentes se esse de tertio ordine beati francisci penitentium vocato predictum statum et ritum eorum sub velamine talis nominis satagunt palliare cum tamen regula ipsius tertii ordinis qui conceptis a se diffinitionibus anteponunt ipsorum quam plurium sicut fide digna relatione percepimus auctoritate catholice fidei deviantes ecclesiastica sacramenta despiciunt ac errores alios student multipliciter seminare Cum itaque talium dampnanda temeritas in eiusdem fidei detrimentum fidelium scandalum prefati minorum et aliorum ordinum obprobrium et etiam suarum et aliarum animarum multarum perniciem redundare noscatur Nos sectam et ritum seu statum huiusmodi non obstantibus premissis eorum excusationibus quas frivolas reputamus et quicquid per eos communiter vel divisim sub religionis conventus collegii sive aggregationis nomine vel colore attemptatum extitit vel existit de fratrum nostrorum consilio auctoritate apostolica nullius fuisse et esse decernimus firmitatis et que hactenus de facto processerunt de consilio et auctoritate premissis revocamus omnino ac etiam prohibitioni subicimus et ab ecclesia dei penitus abolemus eisdem personis et aliis quibuscumque sub pena excommunicationis quam eos si secus fecerint incurrere volumus ipso facto in virtute obedientie expresse ne statum sive sectam et ritum huiusmodi ab aliquibus assumptum servent ulterius vel ipsum de novo assumere quoquomodo presumant Episcopos quoque et eorum superiores et etiam alios prelatos quoscumque qui predictis personis vel aliis ritum vivendi et habitum supradictos preter specialem apostolice sedis auctoritatem de certis concesserint predicte excommunicationis pene ipso iure decernimus subiacere Condignum est etc ut ad ultimas pla-

tates quas non pr celestis sed humane temeritatis audacia plantat aplica culmus
censura divellat nec patiatur magro domino pverse congregacionis nepotes excrescere
tu ipsid c diua opitulante gra virtutes inserere ac mta radicitus extirpare Nulli
ergo omino hominum [illegible] Dat avion ij kl Januarij anno [illegible]

Sequitur vnum confessionale semel in vita et semel in morte dando. Datum et pscriptum
vniusitate pnte litas inspecturis Ego henricus kell plebanus opidi Rudlingen A venerabili
et egregio viro magro henrico menger decretorum doctore canonico Thuricensi constan
dyocesis principali executore indulgenciarum predicatore gratie per sacram generalem synodum
basilien electis provinciis et dyocesibus Constan Bamberg herbipolen Augusten
Eysteten et ratispon ab ipsa sinodo constituto. Subexecutore substitutus. Tenore
presentis Notum facio Qualiter venerabilis vir [illegible] Constan dyocesis pnt in sua cedula
asseruit ad pdictum opus eadem contulit Et insuper ad hoc ordinato exposuit iuxta
tenore dictarum indulgenciarum Ut presbyterum quemcumque secularem vel regularem aliam
discretum quem ipsa in confessorem elegerit. parem vel similem semel in vita
Et semel in morte articulo ab omnibus et quibuscumque peccatis et censuris ecclesiasticis
plene absolvendi et alia faciendi facultatem habeat In hiis que in decreto
dictarum indulgenciarum late continentur Et sub hac forma ut sequitur
Dominus noster ihesus xpus pmeritum sue passionis dignetur te absolvere Et ego te auctoritate sacro
sancte ecclesie et sacrosancte basilien synodi in hac parte mihi concessa te absolvo ab
omni sententia excommunicacionis suspensionis et interdicti a iure vel ab homine
prelatam Etiam sedi apostolice specialiter reservata Et plene te restituo sacramentis
ecclesie et communioni fidelium Et eadem auctoritate absolvo te ab omnibus et quibuscumque
peccatis culpis et negligenciis mortalibus et venialibus de quibus corde contritus es Et
ore confessus et de aliis [illegible] si ad memoriam veniret Et remitto omnem
penam peccatis tibi debitam Et illam plenariam remissionem hac vice tibi impertior
qua data gradus solet omnibus Rome tempore Jubilei vel cruce signatis ad
[illegible] tempore passagii generalis contulit In nomine patris et filij
et spiritus sancti Amen :— Sequitur forma iniungende satisfactionis :—
Instituat eum confessor ut per annum a die confessionis singulis ferijs sextis
impedimento cessante aut si dictis sextis ferijs excepto ecclesie aut
regulari observancia Immo etiam prima voto vel alias Jeiunare teneatur
vna alia die singularum septimanarum eiusdem anni qua ad ieiunandum non sit
astrictus ieiunet Aut in alia pietatis opera commutet Et una eadem die
non ieiunabit aut ieiunare debet Septem pr nr et totidem Ave maria
dicat aut aliquod opus pietatis quod idem confessor sibi iniunxerit agat
Et iam iniungat eidem ut ecclesiis suis satisfactiones faciat hiis quos
interest infra tempus de quo sibi videbit Et admoneat ipsum ut propter
huiusmodi gratiam non delinquat Alias huiusmodi indulgencie sibi non prodessent :—
Predictus confessor poterit commutare vota peregrinacionis et abstinencie et alia
similia quecumque ecclesie sedi apostolice reservata Quo casu mandet quod id
quod expositurus fuisset in execucione predicti voti exponat ad hoc opus
reduccionis grecorum Et exponat in cappa Et similiter de incertis et
ablatis et male quesitis :— Datum in opido Ridlingen Anno domini natiuitatis
domini Mo cccco xxxxviijo mensis aprilis die xx vij :—
hoc confessionale exhibuit [illegible] Anno domini lxxiiij mensis aprilis die vicesima octa